

Warszawa, 25.06.2026

**Szanowny Pan Donald Tusk
Premier Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej**

**Do wiadomości: Sz. P. Jolanta Sobierańska-Grenda,
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia**

Otwarty apel Federacji dla Zdrowia Mózgu do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Premierze,

w imieniu organizacji pacjentów zrzeszonych w Federacji dla Zdrowia Mózgu zwracamy się z apelem o pilne podjęcie działań na rzecz zabezpieczenia dostępu do diagnostyki i leczenia osób żyjących z chorobami mózgu.

Do naszych organizacji każdego dnia docierają niepokojące sygnały od pacjentów i ich rodzin dotyczące narastających trudności w dostępie do diagnostyki obrazowej i leczenia w ramach programów lekowych, które stanowią obecnie główne źródło dostępu do nowoczesnych terapii. Są to obawy realne, dotyczące osób, dla których czas odgrywa kluczową rolę. W chorobach mózgu każdy tydzień opóźnienia może decydować o sprawności, samodzielności, jakości życia, a niekiedy także o przeżyciu.

Zdrowie mózgu zostało wskazane przez Ministerstwo Zdrowia jako jeden z priorytetów polityki zdrowotnej państwa. Priorytety nie powinny pozostawać jedynie deklaracją. Muszą przekładać się na konkretne rozwiązania systemowe i poczucie bezpieczeństwa pacjentów.

Zbliżający się Światowy Dzień Mózgu (22 lipca) jest symbolicznym momentem, aby zwrócić uwagę na dwa kluczowe obszary wymagające pilnych działań: dostęp do diagnostyki obrazowej (rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej) oraz funkcjonowanie programów lekowych.

Diagnostyka obrazowa nie może stać się ofiarą ograniczeń finansowych

Szczególne zaniepokojenie budzą zmiany dotyczące finansowania świadczeń diagnostycznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Od 1 kwietnia 2026 roku NFZ objął ograniczeniem finansowania cztery kluczowe badania diagnostyczne wykonywane ponad

limit: kolonoskopię, gastroskopię, tomografię komputerową oraz rezonans magnetyczny. Dwa z tych czterech badań – tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny – stanowią podstawę diagnostyki wielu chorób mózgu. Dotychczas świadczeniodawcy otrzymywali 100 proc. finansowania za badania wykonane ponad wartość kontraktu. Po zmianach poziom ten został obniżony do 50 proc. W praktyce niesie bardzo poważne konsekwencje dla pacjentów. Szpitale, zwłaszcza te już zadłużone, coraz częściej ograniczają wykonywanie nadwykonań, ponieważ nie są w stanie pokrywać kosztów diagnostyki z własnych budżetów. W efekcie wydłużają się kolejki, a pacjenci dłużej czekają na postawienie diagnozy i rozpoczęcie leczenia. W chorobach mózgu czas ma szczególne znaczenie. Każde opóźnienie może prowadzić do nieodwracalnego pogorszenia stanu zdrowia, utraty sprawności, a w niektórych przypadkach także utraty szansy na skuteczną terapię. Pacjent z chorobą mózgu nie może stać się zakładnikiem mechanizmów finansowych systemu ochrony zdrowia.

Apelujemy, aby decyzje dotyczące finansowania diagnostyki były poprzedzane analizą ich rzeczywistego wpływu na dostępność świadczeń i bezpieczeństwo pacjentów.

Programy lekowe wymagają stabilnego finansowania

Drugim obszarem budzącym nasz niepokój pozostają programy lekowe. Mimo ogromnego postępu medycyny, jaki dokonał się w ostatnich latach, pacjenci nadal napotykać liczne bariery związane z kwalifikacją do leczenia, dostępnością ośrodków, kolejkami czy ograniczeniami finansowania świadczeń. Stabilne finansowanie programów lekowych jest podstawowym warunkiem tego, aby refundowane terapie były rzeczywiście dostępne dla wszystkich osób, które ich potrzebują. Finansowanie powinno odpowiadać zarówno liczbie pacjentów aktualnie korzystających z terapii, jak i liczbie nowych pacjentów wymagających leczenia.

Pragniemy jednocześnie podkreślić, że program lekowy to nie tylko sam lek. To również opieka nad pacjentem, odpowiednio wyceniona praca zespołów medycznych, diagnostyka, monitorowanie efektów terapii oraz organizacja całego procesu leczenia. Bez odpowiedniego finansowania tych elementów nawet najlepsze rozwiązania refundacyjne mogą okazać się niewystarczające.

Potrzebujemy systemu opartego na koordynacji i równości dostępu

Wierzymy, że przyszłość opieki nad pacjentami z chorobami mózgu powinna opierać się na referencyjności oraz opiece koordynowanej. Pacjent nie może być pozostawiony sam sobie i zmuszony do samodzielnego poruszania się po skomplikowanym systemie ochrony zdrowia. Potrzebuje jasno określonej ścieżki diagnostyczno-terapeutycznej i dostępu do specjalistów niezależnie od miejsca zamieszkania. Dostęp do diagnostyki i leczenia nie może być uzależniony od kodu pocztowego pacjenta ani od sytuacji finansowej konkretnego ośrodka.

Jako organizacje reprezentujące pacjentów apelujemy o potraktowanie zdrowia mózgu jako rzeczywistego priorytetu państwa – nie tylko w strategiach i dokumentach, ale przede wszystkim w codziennych decyzjach dotyczących finansowania i organizacji systemu ochrony zdrowia. Zdrowie mózgu nie jest kosztem. Jest inwestycją w przyszłość społeczeństwa, jego aktywność zawodową, samodzielność i bezpieczeństwo.

W imieniu pacjentów oraz ich rodzin oczekujemy pilnych działań, które zapewnią równy, stabilny i rzeczywisty dostęp do diagnostyki i leczenia wszystkim osobom żyjącym z chorobami mózgu.

Z wyrazami szacunku

Organizacje członkowskie Federacji dla Zdrowia Mózgu



Urszula Szybowicz
Fundacja Nie Widać Po Mnie



Edyta Ekwińska
Alzheimer Polska



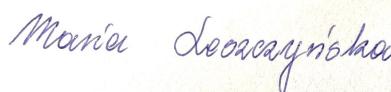
Anna Alicja Lisowska
Fundacja Epi-Bohater



Monika Łada
Fundacja StwardnienieRozsiane.Info



Anna Gryżewska
Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego



Maria Leszczyńska
Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy
Osobom Z Chorobą Alzheimerera



Ewa Pol
Fundacja Zdrowie i Edukacja Ad Meritum



Marcin Ruciński
Stowarzyszenie Serce na Banacha